

Bardu kommune

Gjeldsrapport - desember 2025

Innholdsfortegnelse

Forbehold

Innhold	Sidetall
Nøkkeltall I	3
Nøkkeltall II	4
Finansreglement I	5
Finansreglement II	6
Rentebindingstid	7
Kapitalbindingstid	8
Forfall kommende 12 mnd.	9
Netto renteeksponering	10
Utvikling i nøkkeltall	11
Fordeling av motparter og produkter	12
Utvikling lånegjeld	13
Opptak nye lån og refinansieringer	14
Markedskommentar	16
Markedsdata	17
Stamdata I	18
Stamdata II	19
Stamdata III	20
Ordliste	21

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre kunder, ikke for offentlig publisering eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om kunders eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer iht. selskapets gjeldende retningslinjer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, rentevilkår og risiko kan ha endret seg etter rapporteringsdato.

Historiske rentevilkår i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig rentevilkår. Fremtidige rentevilkår vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, konkurranseutsetting, kundens risikoramme, samt kostnader ved lån/verdipapirer.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere, Stamdata og kunde. BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges.

BCM vil sjekke av status mot kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er kunden selv som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av kunden.

BCM mottar ikke returprovisjon eller tilskyndelser fra tredjeparter og selskapets eneste inntektskilde er kunden.

Nøkkeltall	31.12.2025	31.12.2024	Forklaring
Totalgjeld	932 317 658	935 148 757	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.
Rentebindingstid (år)	1,42	1,13	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast.
Vektet gjennomsnittrente (%)	4,32	4,56	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.
Kapitalbinding (år)	6,56	-	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har porteføljen alt annet like.
Andel grønne lån	27,55 %	43,67 %	Nøkkeltallet viser andel lån og obligasjoner med grønn rente.

Nøkkeltall	31.12.2025	31.12.2024	Forklaring
Derivat volum (% av gjeld)	0,00 %	0,00 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) (%) i forhold til lånevolum.
Rentebinding under 1 år	54,37 %	61,80 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.
Kapitalbinding under 1 år	39,49 %	-	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.
Rentesensitivitet (1% økning)	5 069 070	5 778 918	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p.a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået.

Nøkkeltall	31.12.2025	Finansreglement	Kontroll
Rentebinding under 1 år	54,37 %	Min. 20% *	OK (43.79% *)
Rentebinding over 1 år	45,63 %	Min. 20% *	OK (56.21% *)
Vektet rentebindingstid (år)	1,42	1 - 5	OK
Kapitalbinding under 1 år	39,49 %	Maks. 60%	OK
Vektet kapitalbindingstid (år)	6,56	1,00	OK
Største lån	14,85 %	40 %	OK

* Krav knyttet mot renteeksponert gjeld

*Tall i parentes i kontrollkolonnen er knyttet mot netto renteeksponert gjeld

Finansreglement

Kontroll

Det kan kun tas opp lån i norske kroner

OK

Det skal innhentes minst 2 eller 3 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere

OK

Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall

OK

Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån)

OK

Det er adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet

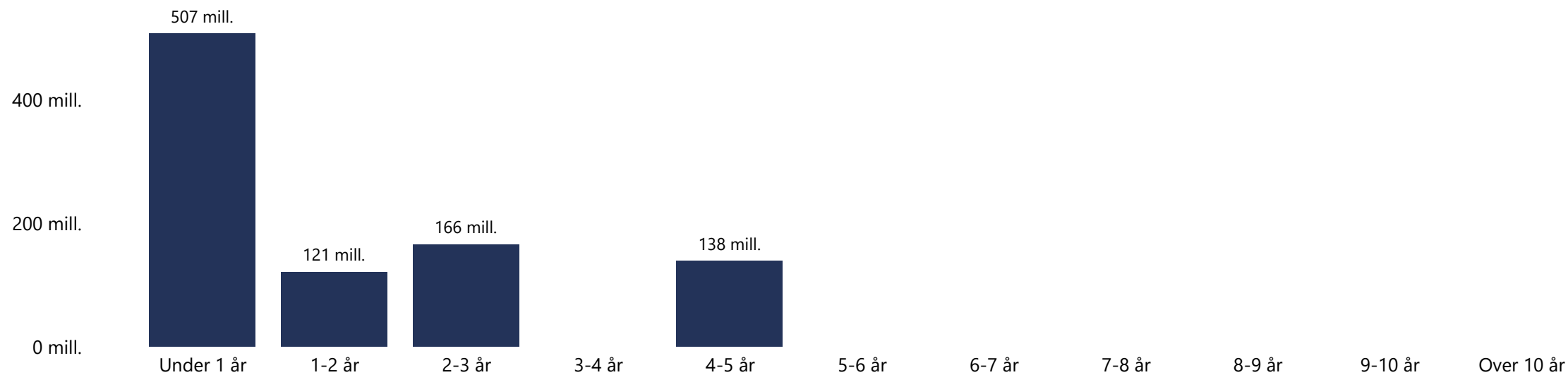
OK

Kommunen har anledning til å ta i bruk rentebytteavtaler (renteswap) som rentesikringsinstrument

Ikke tillatt

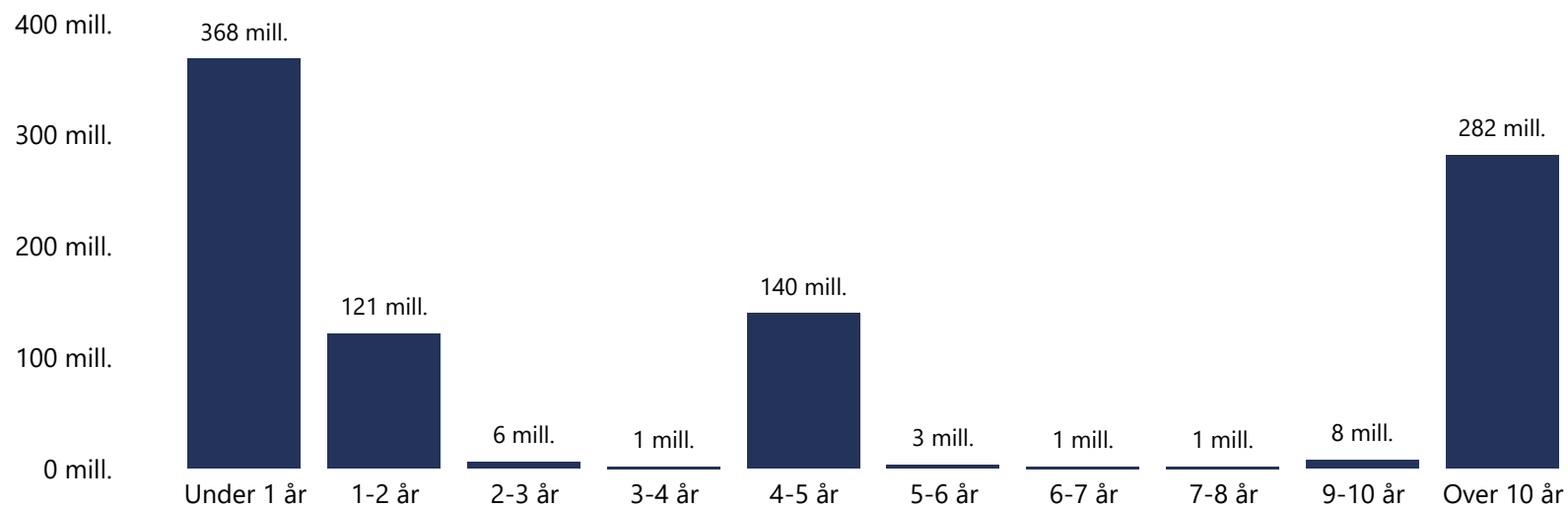
Intervall	Pålydende NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1 % renteøkning
0 til 1 år	506 906 994	0,17	54,37 %	54,37 %	5 069 070
1 til 2 år	121 133 000	0,15	12,99 %	67,36 %	6 280 400
2 til 3 år	165 816 664	0,46	17,79 %	85,15 %	7 938 567
3 til 4 år	-	-	-	85,15 %	7 938 567
4 til 5 år	138 461 000	0,65	14,85 %	100,00 %	9 323 177
Over 5 år	-	-	-	100,00 %	9 323 177
Hele porteføljen	932 317 658	1,42	100,00 %	100,00 %	9 323 177

Rentebindingsintervall i NOK

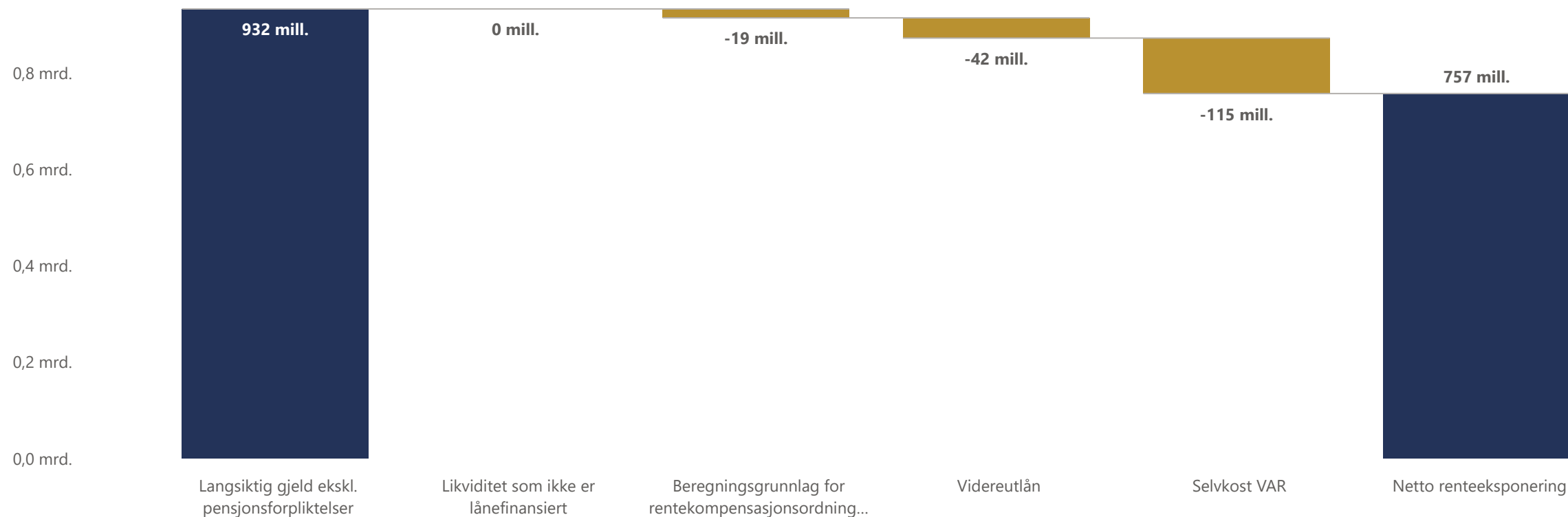

Forfallsintervall	Pålydende NOK	Kapitalbindingstid	Andel	Akkumulert andel
0 til 1 år	368 199 300	0,11	39,49 %	39,49 %
1 til 2 år	121 445 318	0,15	13,03 %	52,52 %
2 til 3 år	6 160 387	0,02	0,66 %	53,18 %
3 til 4 år	1 483 572	0,01	0,16 %	53,34 %
4 til 5 år	139 649 377	0,66	14,98 %	68,32 %
Over 5 år	295 379 704	5,61	31,68 %	100,00 %
Hele porteføljen	932 317 658	6,56	100,00 %	100,00 %

Forfallsintervall i NOK

Navn	Lånenummer	Hovedstol	Forfallsdato	Rente	Motpart
Bardu - DNB - Sertifikat 4 mnd.	NO0013673194	78 000 000	13. februar 2026	4,3600	DNB
Bardu - DNB - Sertifikat 6 mnd.	NO0013631754	49 666 000	13. februar 2026	4,4000	DNB
Bardu - SB1M - Sertifikat 12 mnd.	NO0013550152	130 408 572	30. april 2026	4,6970	SB1M
Bardu - DNB - Sertifikat 12 mnd.	NO0013581983	110 015 000	5. juni 2026	4,6800	DNB

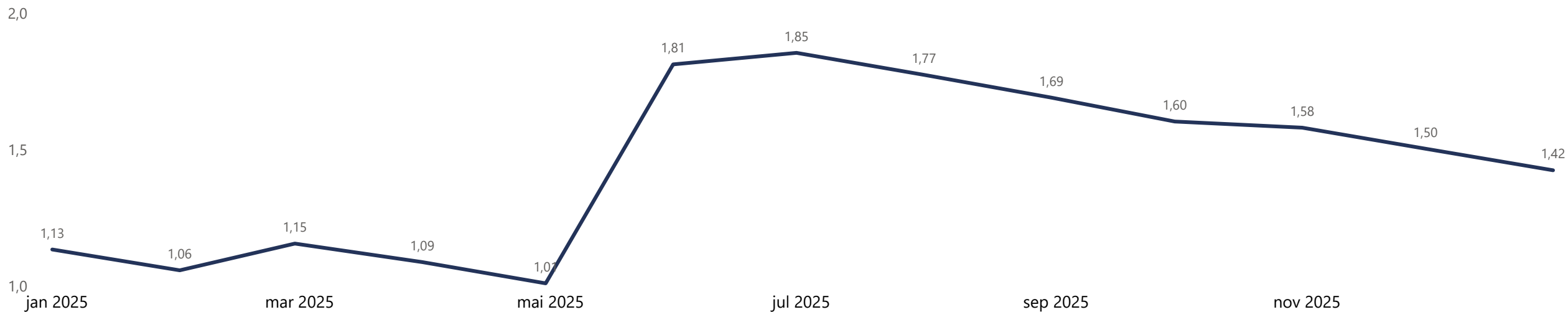
	Pålydende NOK	% av netto renteesponering	I % av brutto gjeld	Rentebinding
Netto renteesponering	756 829 332	100,00%	81,18 %	1,75
Andel fastrente (rentebinding > 1 år)	425 410 664	56,21 %	45,63 %	
Andel gjeld med renterisiko	331 418 668	43,79 %	35,55 %	

Kilde: BCM (langsiktig gjeld, likviditet og videreutlån), KOSTRA per juni 2025 (det kan forekomme feil i kommunens innrapporterte tall til KOSTRA)

Dersom kommunen har krav til renteesponert gjeld i finansreglementet, er kommunens egne tall benyttet

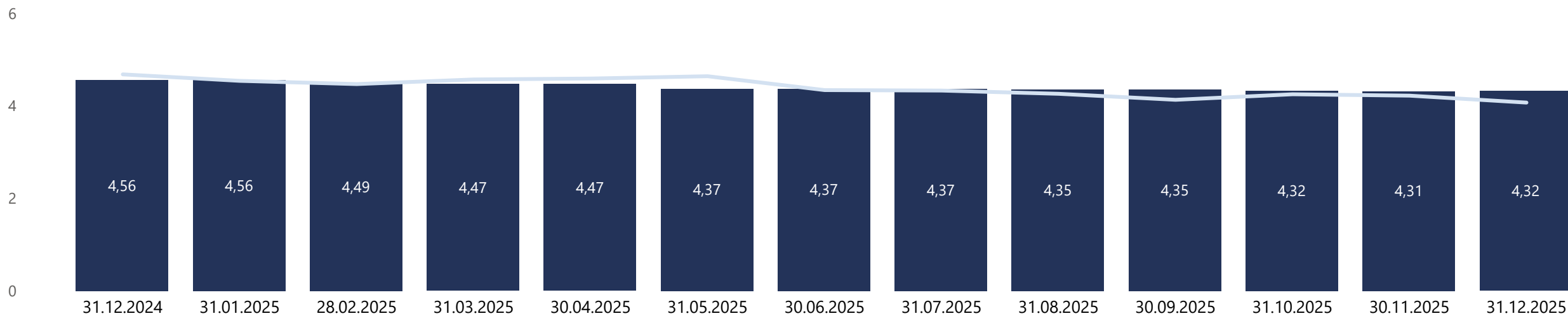
Dersom likviditet som ikke er lånefinansiert har verdi 0 vil netto renteesponering tilsvare renteesponert gjeld

Rentebindingstid (år)

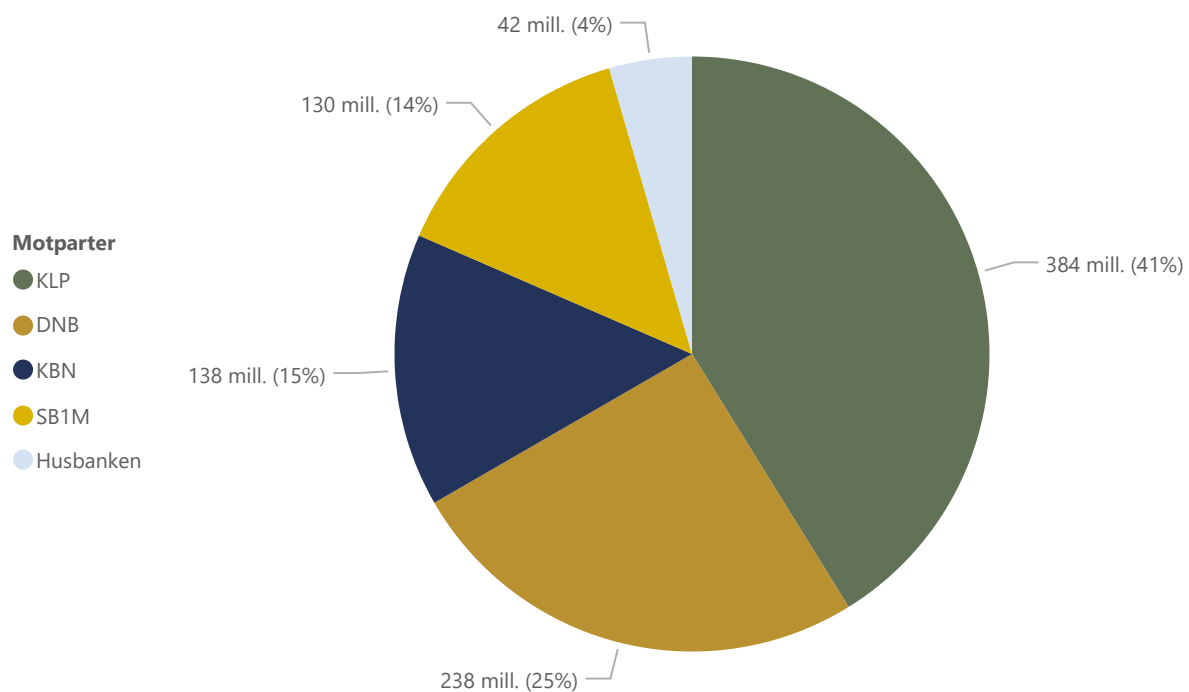

Gjennomsnittrente

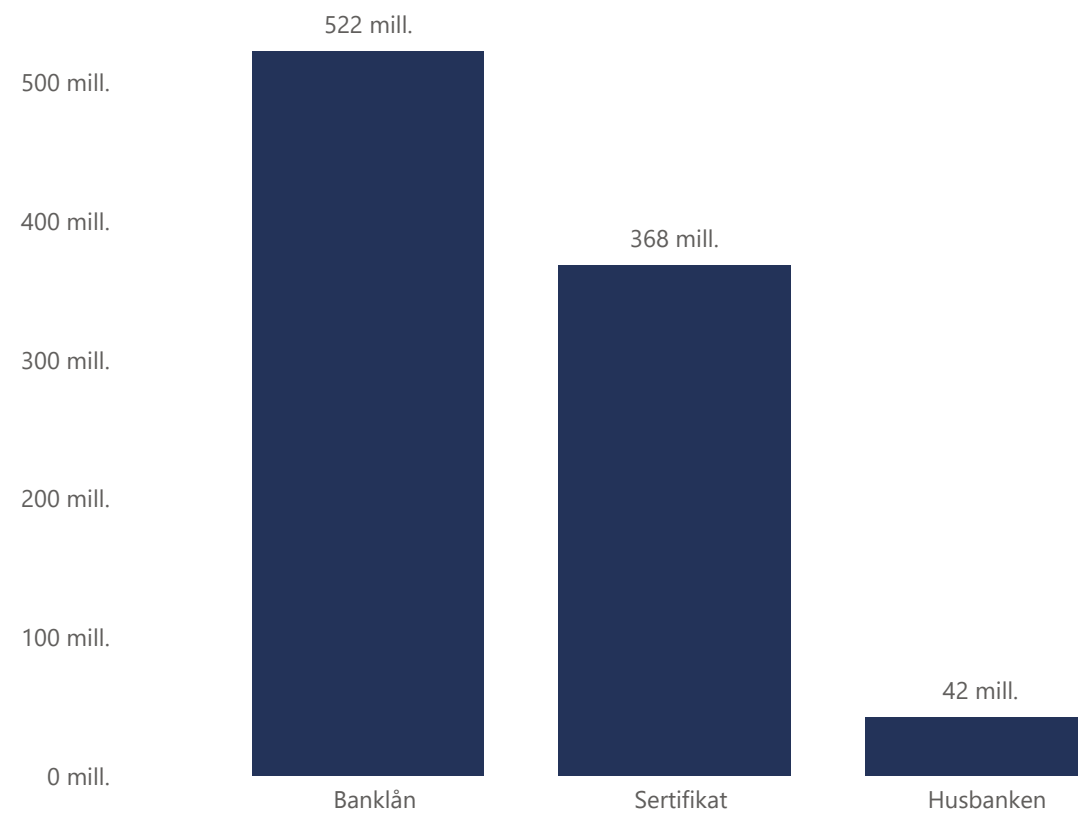
● Gjennomsnittrente ● NIBOR3M

Gjeld fordelt på ulike motparter

Gjeld fordelt på ulike produkter

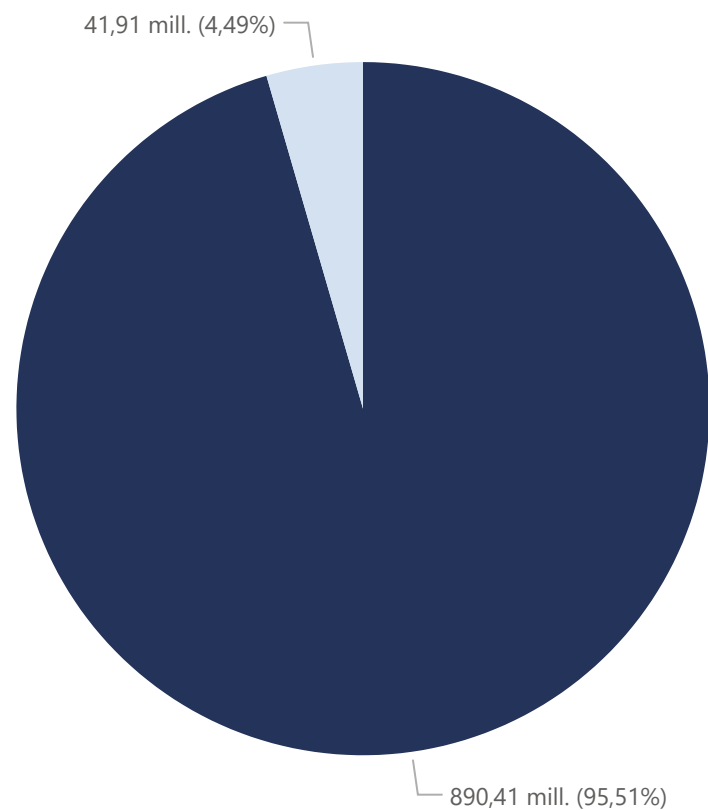

* Dersom kommunen har rentebytteavtaler (Swap) vil dette fremkomme som et positivt tall - men det bidrar ikke til økning av totalt gjeldsvolum.

* Rentebytteavtaler vil også hensynstas i kakediagrammet

Fordeling mellom investerings- og husbanklån

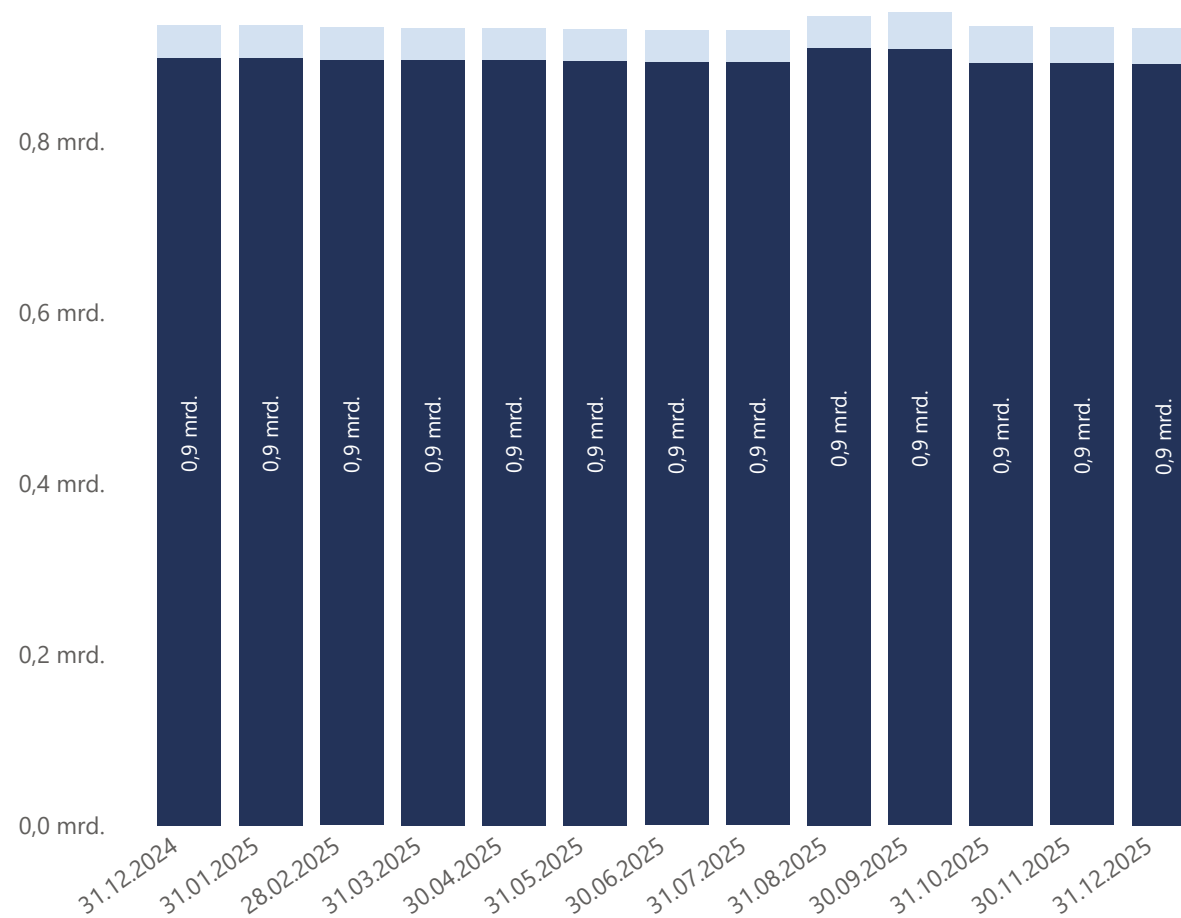
Formål ● Investeringslån ● Husbanken

Utvikling lånegjeld

● Investeringslån ● Husbanken

1,0 mrd.

Ny motpart	Dato	Beløp	Rente/margin	Forfall	Lånenummer	Kommentar
KLP	27. februar 2025	30 987 500	4,4480	15. november 2061	8317.59.03537	Tidligere Grønn PT rente.
DNB	13. mars 2025	26 666 000	4,7500	13. august 2025	NO0013503730	Refinansiering 8317.65.09158 og 8317.56.67760 - avdrag på 660 kr. Lånene ble sagt opp og lagt over i markedet basert på rentedifferansen mellom produktene. 5 mnd ble valgt for å øke hovedstolen med årets låneopptak i august.
SB1M	2. mai 2025	130 408 572	4,6970	30. april 2026	NO0013550152	Refinansiering av 8317.59.92580. 12 mnd sertifikat ble valgt av hensyn til rentebindingstiden i porteføljen.
KBN	19. mai 2025	138 461 000	4,5250	20. mai 2030	20250144	Refinansiering av 20210032 - avdrag på NOK 520 for å runde av hovedstol. 5 års fastrente ble valgt for å øke rentebindingstiden i porteføljen.
DNB	6. juni 2025	110 015 000	4,6800	5. juni 2026	NO0013581983	Refinansiering av NO0013329920. 12 mnd. sertifikat ble valgt for å skape spredning i forfallsstrukturen. I tillegg skaper det økt forutsigbarhet i rentekostnadene for 2025.
DNB	13. august 2025	49 666 000	4,4000	13. februar 2026	NO0013631754	Refinansiering av NO0013503730 (NOK 26,666 mill.) og Nytt låneopptak (NOK 23,000 mill.). 6 mnd. sertifikat ble valgt basert på markedsforhold og forfallsstruktur.
Husbanken	12. september 2025	6 000 000	0,0000	1. oktober 2055	16718530	
DNB	1. oktober 2025	78 000 000	4,3600	13. februar 2026	NO0013673194	Refinansiering av NO0013355297 - årets avdrag på 16 millioner . Lånet rulles kort for å slå sammen med et annet lån med forfall 13.02.2026.

Markedskommentar

31.12.2025

Markedskommentar

2025 er nå historie og det har på mange måter vært et begivenhetsrikt år som nok en gang har vært preget av makroøkonomiske og geopolitiske hendelser. Vi kan trekke frem situasjonen rundt Trumps Liberation Day og tollsatsene som preget markedene i månedene fremover. Vi har hatt uroligheter i Midt-Østen, med Israel/Iran konflikten som eskalerte voldsomt en liten periode. Og ikke minst har vi hatt Ukrainakrigen og krisen i Gaza som har preget markedene nå i lengre perioder. Til tross for denne støyen, så har finansmarkedene klart å komme seg gjennom 2025 uten de altfor store problemene.

Gjennom 2025 har vi sett rentekutt utført av sentralbanker i en rekke land. Vi har sett at FED har kuttet renten tre ganger, senest nå i desember og basert på siste dot plot indikeres det videre ett kutt i 2026 og ett i 2027. Fremdeles er det en «vent og se» holdning, så mye er avhengig av arbeidsmarkedet og ikke minst utviklingen i inflasjonen. Vår egen Norges Bank kuttet renten to ganger i 2025, ned til 4 %. Også her har ikke Norges Bank hastverk med å sette renten videre ned, men henter om 1-2 kutt neste år. Markedet priser inn 100 % et kutt først i september og et mulig kutt i desember. Samtidig har vi sett at 3m Nibor gjennom 2025 har falt fra 4,68 % til 4,07 % pr 31.12, godt hjulpet av et pengemarkedspåslag som har kommet inn. Når det gjelder de lengre rentene i Norge, har vi sett mindre endringer og faktisk en oppgang i 10 års swap til 4,13 %.

Når det gjelder kredittmarginene har vi gjennom hele året sett en inngang i spreadene, bortsett fra en kortvarig oppgang i perioden rundt Liberation Day. Kommuneobligasjonene har fulgt samme mønster, men opplevde et kraftigere marginfall enn de andre obligasjonsklassene når det ble kjent at regjeringen vurderer å senke risikovektene til kommuneobligasjoner til 0 %. Vi så et kraftig fall i marginene i ukene før jul, så dette er delvis priset inn i markedet og nærmer seg nå samme nivå som OMF/Covered Bonds. Vi vil nok høre mer om dette i 2026.

Aksjemarkedene har også gitt full gass gjennom året, selv om det også her har vært urolige perioder. Selv om markedene har fryktet tollsatser og påfølgende handelskrig, høye prisingsmultipler og en potensiell AI-boble, endte de fleste markeder kraftig i pluss. Oslo Børs endte opp over 18 % og nok en gang trumfet norske sparebanker dette med en oppgang på over 35 % på egenkapitalindeksen. På samme måte som USA og Nasdaq har sine Magnificent 7 aksjer, har vi våre egne «magnificente» sparebanker.

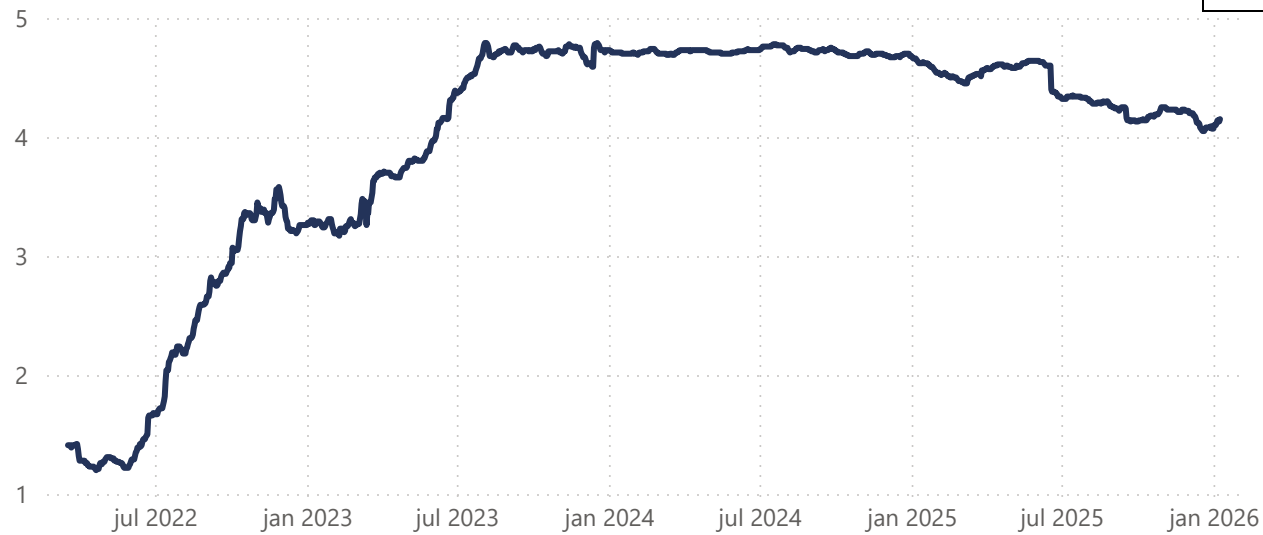
Etterspørselen etter både sertifikat og obligasjoner har vært god på tampen av 2025, og vi så lite til årsskifteeffekten inn i desember. Selv om det har vært lite bevegelse i swaprentene har fastrentene for kommunal sektor kommet noe ned etter fallet i kredittmarginene i desember. 3 mnd. NIBOR startet desember på 4,22 %, men falt til 4,07 % i løpet av desember, til tross for at markedet justerte sin forventning til styringsrenten ørlite opp etter årets siste rentemøte. Dette skyldes et bratt fall i pengemarkedspåslaget gjennom måneden. PT-renten holder seg uendret på hhv. 4,85 % i KBN og 4,80 % i KLP.

Avslutningsvis kan vi oppsummere desember med følgende indikerte nivåer per 31.12.2025:

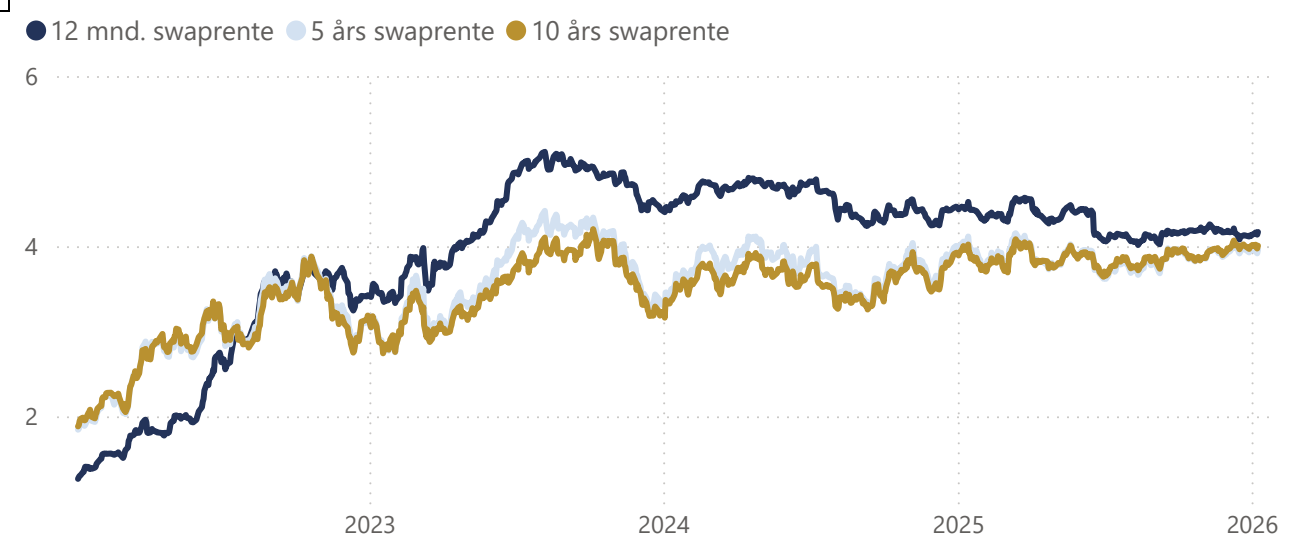
Produkt	Referanserente	Referanserente nivå	Kredittmargin	Indikativ rente*
3 mnd. Sertifikat	3 mnd. Nibor	4,07 %	0,10 %	4,17 %
6 mnd. Sertifikat	6 mnd. Nibor	4,23 %	0,13 %	4,36 %
12 mnd. Sertifikat	1 års swap	4,12 %	0,16 %	4,28 %
3 år obligasjon	3 års swap	4,00 %	0,28 %	4,28 %
5 år obligasjon	5 års swap	3,95 %	0,38 %	4,33 %
10 år obligasjon	10 års swap	3,99 %	0,46 %	4,45 %

Markedsdata

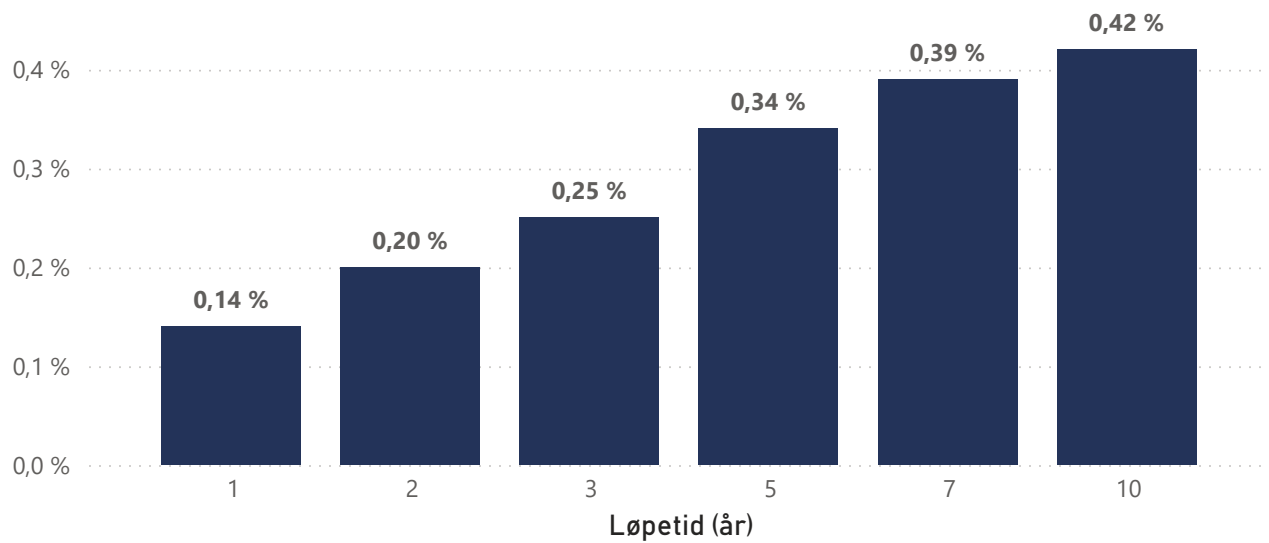
3 mnd. NIBOR

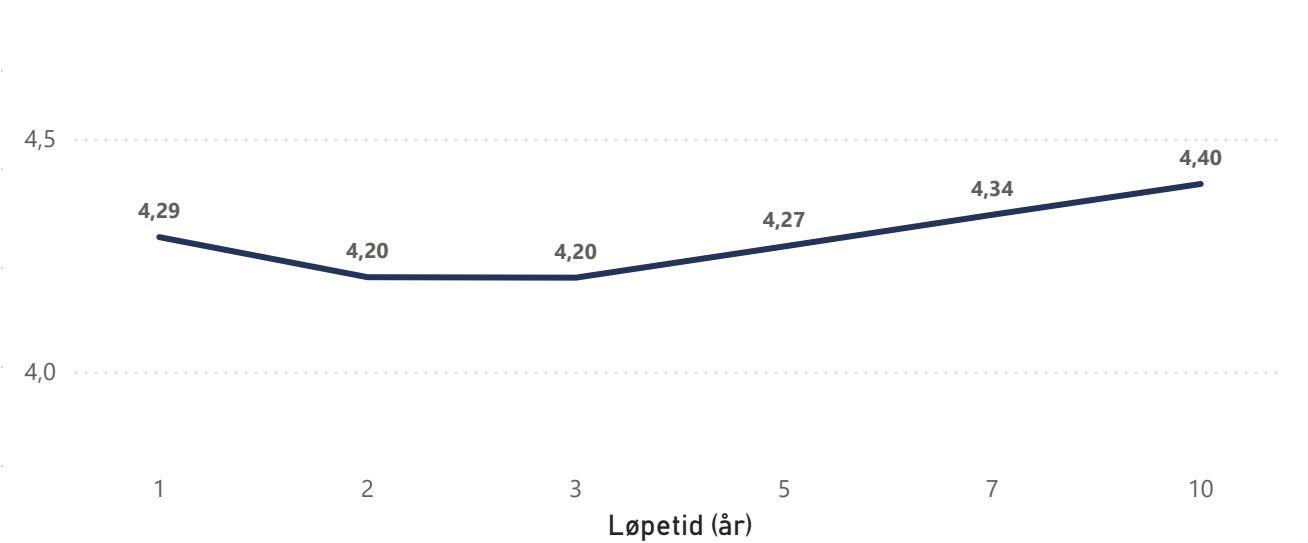
Swaprenter

Kredittmarginer kommunal sektor

Fastrentekurve kommunal sektor

Portefølje & Lånenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Restbeløp	Referanserate	Margin	Totalrente	Rentereg. dato
KLP				383 861 760			3,7012	
8317.63.50094	Bardu - KLP - Fast - 16.02.27	16.02.2024	16.02.2027	121 133 000	4,694	0,0000	4,6940	16.02.2027
8317.50.19971	Bardu - KLP - Fast - 21.12.26	01.09.2020	01.09.2031	5 886 460	2,800	0,0000	2,8000	21.12.2026
8317.57.46075	Bardu - KLP - Grønn Fast - 08.09.28	08.09.2023	08.09.2060	135 666 664	4,855	0,0000	4,8550	08.09.2028
8317.58.42295	Bardu - KLP - Grønn Fast - 25.06.26	01.07.2021	25.06.2061	91 025 636	1,709	0,0000	1,7090	25.06.2026
8317.59.03537	Bardu - KLP - Grønn Fast - 25.02.28	27.02.2025	15.11.2061	30 150 000	4,448	0,0000	4,4480	25.02.2028
Verdipapirmarkedet				368 089 572			4,5343	
NO0013631754	Bardu - DNB - Sertifikat 6 mnd.	13.08.2025	13.02.2026	49 666 000	4,400	0,0000	4,4000	13.02.2026
NO0013673194	Bardu - DNB - Sertifikat 4 mnd.	01.10.2025	13.02.2026	78 000 000	4,360	0,0000	4,3600	13.02.2026
NO0013550152	Bardu - SB1M - Sertifikat 12 mnd.	02.05.2025	30.04.2026	130 408 572	4,697	0,0000	4,6970	30.04.2026
NO0013581983	Bardu - DNB - Sertifikat 12 mnd.	06.06.2025	05.06.2026	110 015 000	4,680	0,0000	4,6800	05.06.2026
KBN	Bardu - KBN - Fast - 20.05.30	19.05.2025	20.05.2030	138 461 000	4,525	0,0000	4,5250	20.05.2030
20250144	Bardu - KBN - Fast - 20.05.30	19.05.2025	20.05.2030	138 461 000	4,525	0,0000	4,5250	20.05.2030
Totalt				890 412 332			4,1168	

Portefølje & Lånenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Restbeløp	Totalrente
Husbanken				41 905 326	4,2993
15317148.40	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.09.2020	01.03.2026	22 184	4,3040
15318591.10	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.10.2020	01.04.2027	87 544	4,3040
15318591.40	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.10.2020	01.04.2031	273 927	4,3040
15319433	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.10.2020	01.04.2029	159 089	4,3040
15319752	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.10.2020	01.04.2028	153 229	4,3040
15319850	Bardu - Husbanken - Grunnlån kjøp	20.12.2020	20.09.2038	717 598	4,2810
15320450	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.11.2020	01.08.2032	360 208	4,2810
15320743	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.12.2020	01.03.2033	384 529	4,2810
15321029	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.09.2020	01.03.2032	373 364	4,3040
15321369	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.12.2020	01.06.2033	750 000	4,3040
15321722	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.07.2020	01.07.2034	803 848	4,3040
15322089	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.11.2020	01.05.2035	1 057 768	4,3040
15322382	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.11.2020	01.05.2036	1 158 174	4,3040
15322703	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.11.2020	01.05.2037	1 150 000	4,3040
15323006	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.07.2020	01.07.2038	1 401 165	4,3040
15323248	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.10.2020	01.04.2049	1 680 455	4,3040
15323491	Bardu - Husbanken - Startlån videreutlån	01.07.2020	01.01.2050	866 179	4,3040
15323529	Bardu - Husbanken - Startlån	26.03.2020	01.04.2045	3 103 674	4,2660
15323651	Bardu - Husbanken - Startlån	31.08.2020	01.09.2045	4 800 000	4,3040
15323781	Bardu - Husbanken - Startlån	28.04.2021	01.05.2051	5 398 070	4,3040
16718109	Bardu - Husbanken - Startlån	06.04.2022	01.05.2052	5 300 000	4,3040
16718385	Bardu - Husbanken - Startlån	20.08.2024	01.09.2054	5 904 321	4,3040
16718530	Bardu - Husbanken - Startlån	12.09.2025	01.10.2055	6 000 000	4,3040
Totalt				41 905 326	4,2993

Type	Referansenummer	Navn	Startdato	Forfallsdato	Beløp	Rente
------	-----------------	------	-----------	--------------	-------	-------

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skylde penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisene. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kredittmargin (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og swaprente med samme løpetid. I det norske markedet benyttes swaprenten som målestokk, mens man i Euromarkedet noen ganger benytter statsrenten.

Kredittrisiko er risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Markedsrisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Ordliste, forklaringer og beregninger

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kursen på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedskommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjørskrisiko er risiko for tap og likvidetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørfunksjonene. Oppgjørskrisiko omfatter kredittrisiko, likvidetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo Børs er Norges eneste regulerte markedsplass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P.a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgjeld x kupong.

P.t. rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata og er et estimat. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenskape på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån og for fastrenteobligasjoner kan avvike noe.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringsrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginen som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Ordliste, forklaringer og beregninger

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendringer. Måler prisfølsomheten til et fond ved mindre parallelle endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renteregulering er endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko for økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro. Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittrente er volumvektet gjennomsnitt av kupongrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.